Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 846
van **CARINA VAN CAUTER**
datum: 7 juli 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Inwerkingtreding wetswijziging vrijheidsstraffen van drie jaar of minder - Voorbereidingen op Vlaams niveau

Op het einde van de vorige legislatuur werd in de Kamer van Volksvertegenwoordigers het wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten tot aanpassing van de procedure voor de strafuitvoeringsrechter voor de vrijheidsstraffen van drie jaar of minder aangenomen.

De wetswijziging zorgt er voor dat de externe rechtspositie van straffen onder de drie jaar bij de strafuitvoeringsrechter komt te liggen, zoals in de oorspronkelijke wet externe rechtspositie uit 2006 werd bepaald. Tot op heden wordt de uitvoering van gevangenisstraffen onder de drie jaar geregeld door een omzendbrief van de minister van Justitie. Alle straffen onder de drie jaar zullen vanaf de wetswijziging ook effectief uitgevoerd worden. Op die manier wordt het soms heersende gevoel van straffeloosheid een halt toegeroepen. De inwerkingtreding van de wetswijziging wordt door de Koning bepaald en gaat uiterlijk op 1 oktober 2020 in.

Deze schijnbaar lange periode vooraleer de wet in werking treedt, kwam er in overleg met de Gemeenschappen zodat alle betrokken actoren in de strafuitvoeringsketen voldoende tijd zouden hebben om de nodige voorbereidingen te treffen op het vlak van onder andere planning, personeel, infrastructuur enzovoort.

1. Welke voorbereidingen werden op Vlaams niveau reeds genomen om vanaf 1 oktober 2020 op een efficiënte en correcte manier klaar te zijn voor deze wetswijziging?
2. Hoe uit zich dat op het vlak van:
   a) aantal personeelsleden (aantal justitieassistenten, personeelsleden Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht enzovoort);
   b) infrastructuur;
   c) aantal enkelbanden?
3. In het federale parlement ligt momenteel een wetsvoorstel voor waarin de inwerkingtreding van deze wet wordt uitgesteld tot 1 april 2021 omdat de voorbereidingen zijn onderbroken door de coronacrisis.

   Kwam dit uitstel er mede of op vraag van Vlaanderen? Werden de voorbereidingen op Vlaams niveau ook beïnvloed door de coronacrisis?

ZUHAL DEMIR
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD
op vraag nr. 846 van 7 juli 2020
van **CARINA VAN CAUTER**

---

1. Op mijn vraag is mijn administratie een interne werkgroep opgestart om de nodige voorbereidingen te treffen. Als we binnen de strafrechtsketen immers een geloofwaardige partner willen zijn en een kwaliteitsvolle dienstverlening willen kunnen bieden, moeten we de resterende periode tot effectieve inwerkingtreding gebruiken om ons organisatorisch en inhoudelijk verder voor te bereiden. De werkgroep is divers samengesteld en heeft als opdracht om in algemene zin de nodige voorbereidingen te treffen, maar ook specifiek wat betreft de werking van het VCET en de diensten slachtofferonthaal.

   De justitiehuizen en het VCET zijn echter maar één schakel in deze procedure voor de strafuitvoeringsrechter. Daarom heb ik via de werkgroepen van de Interministeriële Conferentie Justitiehuizen reeds herhaaldelijk aangedrongen bij de federale minister van Justitie om zo snel als mogelijk ook een overkoepelende werkgroep samen te roepen waar de verschillende betrokken actoren rond de inwerkingtreding kunnen overleggen en met elkaar afstemmen. Ondertussen heeft kabinet Geens een engagement uitgesproken om de verschillende actoren effectief rond de tafel te brengen.

2. Omdat er vele raakvlakken zijn en de werking van één actor daardoor een impact heeft op een andere, is het niet eenvoudig om de potentiële impact van deze inwerkingtreding in cijfers te vatten.
   In grote lijnen verwachten we een stijging op het aantal penitentiaire enquêtes dat uitgevoerd kan worden en op het aantal penitentiaire mandaten met voorwaarden. Ook de diensten slachtofferonthaal zullen hun proactief aanbod moeten uitbreiden. Daarnaast is er niet meteen een stijging in het aantal mandaten te verwachten voor het VCET want voor de straffen onder de drie jaar staat het VCET reeds in voor de uitvoering van dergelijke straffen onder elektronisch toezicht. Binnen het VCET ligt de impact vooral op het organisatorische aspect omdat er meer en sneller uitvoering zal moeten gegeven worden aan de beslissingen van de strafuitvoeringsrechter.
   Wat de effectieve impact zal zijn, zal ook blijken uit de gesprekken vanuit de overkoepelende werkgroep die de federale minister van Justitie binnenkort zal samenroepen. Op basis daarvan bekijk ik in welke mate ik de extra middelen die deze regering heeft voorzien voor het personeel van de justitiehuizen en het VCET moeten ingezet worden om de vermoedelijke impact van deze inwerkingtreding op te kunnen vangen.

3. Wat betreft het wetsvoorstel om de inwerkintreding opnieuw uit te stellen met 6 maanden, wil ik benadrukken dat dit niet werd geïnitieerd op vraag van de Vlaamse Gemeenschap, maar vanuit de federale overheid. Maar, mede omwille van de onderbreking in de voorbereidingen door de Corona-pandemie en de nood aan verdere afstemming met de andere betrokken actoren, heb ik wel deze vraag tot uitstel gesteund. Evenwel is er ondertussen sprake van een uitstel met 3 maanden, en geen 6 maanden meer. Dit betekent dat momenteel de effectieve inwerkingtreding voorzien zal worden voor 1 januari 2021.